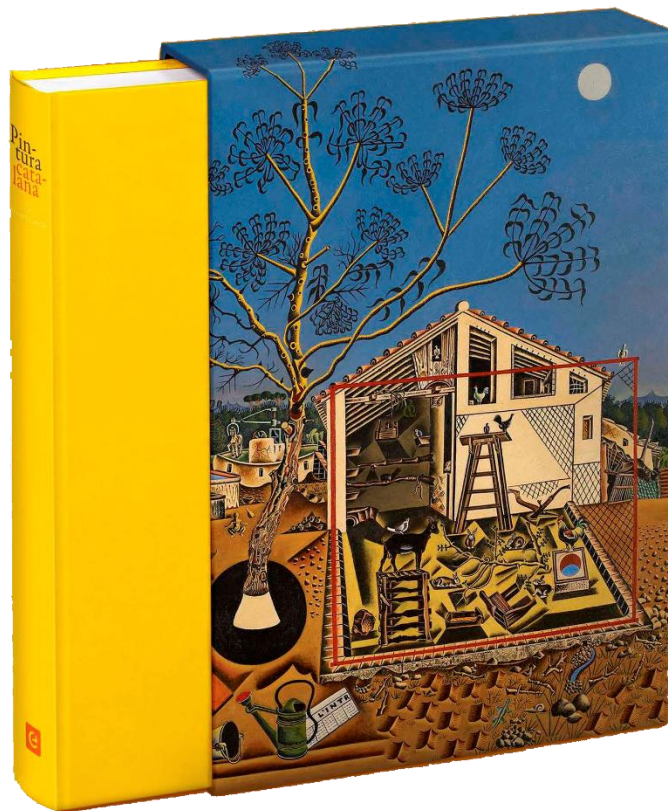

enciclopèdia

Pin- tura cata- lana

LES AVANTGUARDES

DOSSIER DE PREMSA

Les avantguardes.

Un dels moments més fulgurants de la pintura catalana

Aquest llibre forma part de la sèrie de grans obres que **Enciclopèdia** dedica als principals moviments de l'art pictòric català. En aquest cas, a un dels seus moments més fulgurants: el que va de principi del segle XX fins a l'any 1939.

Les primeres avantguardes són un moment de l'art català ple d'esplendor. Mai abans no s'havia produït d'una manera tan directa un diàleg —un debat, un conflicte— tan dinàmic entre els artistes i les concepcions de l'art d'aquí i de fora. En clau interna, l'arribada a Catalunya de les noves maneres d'entendre l'art i la literatura que s'estaven donant a Europa suposa una gran convulsió en un país ancorat en la tradició i el tradicionalisme cultural. Les petites disputes entre la visualitat modernista i la noucentista que s'havien donat al país seran rellevades per una confrontació de primer ordre. En clau externa, és la primera vegada en la història de la pintura en què un conjunt d'artistes catalans o que venien de Catalunya assoleixen un prestigi majúscul en els centres de decisió de l'art europeu i, més tard, nord americà. Picasso, Miró, Dalí, Tàpies, Torres-García arriben a l'escena artística internacional després de la seva formació aquí.

Aquesta esplendor de l'avantguardisme català no es limita al camp de la pintura o dels bells oficis o de les grans arts. El trenc que suposa tota aquella nova concepció de la creació va més enllà dels marcs convencionals del consum cultural de la burgesia i s'estén a qualsevol manifestació, vingui de territoris amb tradició nobiliària o dels més nous dispositius tecnològics. L'avantguarda catalana, com totes les avantguardes, es troba en la pintura, en l'escultura i en l'arquitectura, però també en la poesia, el teatre, la música, la dansa, el cartellisme, el disseny, la publicitat... Si l'art s'havia entès com un instrument en connexió directa amb la realitat o, fins i tot, al servei de la realitat, en les primeres dècades del segle xx els llenguatges artístics comencen a repensar-se a si mateixos.

El cas de la pintura és paradigmàtic: el quadre s'havia entès tradicionalment com una finestra oberta al món que traslladava la realitat a una superfície de representació a través d'allò que en diem la pintura figurativa. A partir de les recerques cubistes, aquella subjecció a la realitat exterior va difuminant-se i la representació esdevé una exploració interna que, amb la irrupció de nous

moviments (futurismes, suprematismes, dadaismes, surrealismes, abstraccions...), en alguns moments arribarà a deslligar-se del tot del vincle amb la realitat.

La tria de les cent cinquanta obres que componen aquest volum configuren d'alguna manera una història de l'avantguarda catalana. Una història, entre moltes possibles.

D'alguna manera, el triomf bèl·lic del feixisme suposa una derrota també cultural. L'entrada de les tropes de Franco per la Diagonal el 26 de gener de 1939 implica un sotrac de dimensions capitals: la llibertat dels creadors queda ensulsiada; la visualitat del país s'ennegreix; l'art d'avantguarda retrocedeix i es confina a les cases dels pintors, poetes, dissenyadors, fotògrafs i escriptors, tot esperant que, tard o d'hora, es pugui recobrar el pols d'aquella avantguarda catalana tan paradoxal com resplendent.

Al costat d'algunes obres mestres de l'art català,
en trobem d'altres que no havien estat mai publicades anteriorment.

La direcció i la selecció dels textos ha anat a càrrec de **Joan M. Minguet**, professor d'història de l'art contemporani a la Universitat Autònoma de Barcelona

Els autors dels textos són: Roberta Bogoni, Josep Casamartina i Parassols, Muriel Gómez, Ainize González, Jèssica Jaques, Joan M. Minguet, Quim Módenes, Jesús Navarro, Núria F. Rius, Txema Romero, David Santaèulària, Anna del Valle Martí i Mercè Vila

Josep de Togores | *Llac* | Oli sobre tela | 50 xx 73 cm | 1930 | Col·lecció particular

Índex d'artistes

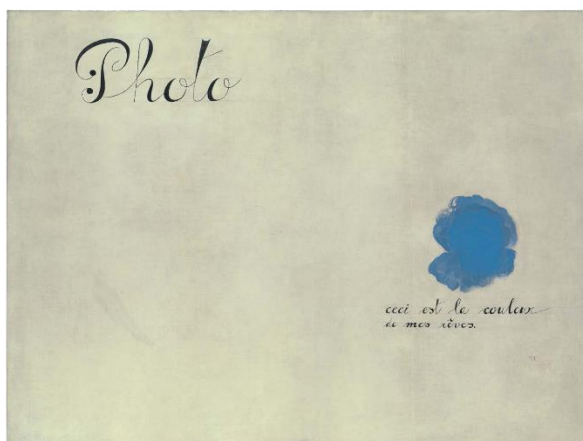
Barradas, Rafael	Gasch, Sebastià	Picasso, Pablo
Calsina, Ramon	Gómez, Helios	Planells, Àngel
Cano de Castro, Manuel	Junoy, Josep Maria	Ricart, Enric C.
Carbonell, Artur	Junyer, Joan	Sacharoff, Olga
Català Pic, Pere	Lagar, Celso	Sala, Rafael
Clavé, Antoni	Lamolla, Antoni Garcia	Salvat-Papasseit, Joan
Crous, Enric	Lleó	Sandalinas, Joan
Dalí, Salvador	Lloyd, Otho	Sans, Jaume
Domingo Segura, Francesc	Massana, Josep	Santos, Ángeles
Ferrant, Àngel	Massanet, Joan	Serra, Eudald
Folguera, Joaquim	Miró, Joan	Togores, Josep de
Fontserè, Carles	Montanyà, Lluís	Torres-García, Joaquim
Francès, Esteve	Ortiga, Salvador	Varo, Remedios
		Vilà, Emili

Ángeles Santos | *Un món* | Oli sobre tela | 290 xx 310 cm | 1929
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid

Remedios Varo | *La fam* | Guaix i carbonet sobre paper | 32,5 xx 45,7 cm | 1938
Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid

Joan Miró | *Pintura poema* | (*Ceci est la couleur de mes rêves*) | Oli sobre tela | 96,5 xx 129,5 cm | 1925
The Metropolitan Museum of Art, Nova York

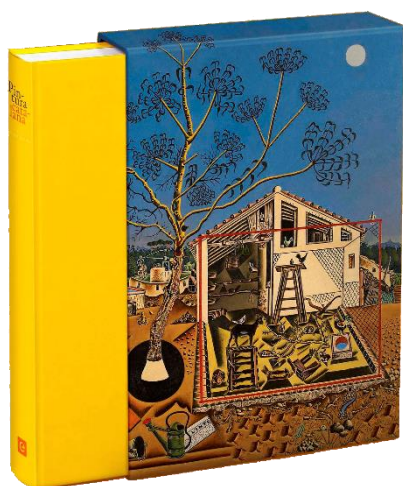
Joan Maria Minguet Batllori (Cornellà de Llobregat, 1958) Doctor en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona. Professor d'Història de l'Art Contemporani i d'Història del Cinema a la Universitat Autònoma de Barcelona. Com docent de màsters impartits a la UAB o EINA. Ha estat President de l'Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA- AICA Catalonia) entre el 2010 i el 2016. Participa activament en tota mena de tasques referents al seu treball com a investigador, comissari i crític d'art.

El seu treball engloba l'estudi de les avantguardes artístiques del segle XX, sobretot a Catalunya amb l'anàlisi d'artistes com Joan Miró o Salvador Dalí o el Noucentisme, la fotografia, el cinema, les arts escèniques, el circ, la convulsió fenomènica del segle XXI i les tensions i els contactes entre l'alta cultura i la cultura de masses, entre altres aspectes.

Pintura catalana

LES AVANTGUARDES

Un compendi de 150 de les obres més representatives de les avantguardes catalanes, amb els seus artistes més universals

Fitxa tècnica

352 pàgines

150 il·lustracions

32 cm x 41 cm

Enquadernació en pell, presentació en estoig folrat amb tela impresa.

Tiratge: 2.000 exemplars

PVP: 595 €.